

Neginkluoto pilietinio pasipriešinimo mokymai vykdomi tik apie pusėje šalies savivaldybių, todėl dalis piliečių neturi galimybių gauti reikiamų žinių. Tai atskleidė Valstybės kontrolės auditas „Lietuvos Respublikos piliečių rengimas pilietiniam pasipriešinimui“.

„Kiekvieno piliečio – nesvarbu, koks jo amžius ir profesija – pasiryžimas visais įmanomais būdais priešintis agresijai prisidėtų prie Lietuvos gynybos. Matome, kad piliečiams tik iš dalies sudarytos sąlygos gauti žinių ir įgūdžių, reikalingų pilietiniam pasipriešinimui. Būtina užtikrinti, kad šios srities mokymai būtų prieinami visiems visuotinės gynybos dalyviams“, – teigia valstybės kontrolierė Irena Segalovičienė.

Audito rezultatai rodo, kad 2024 m. bent vieni pilietinio pasipriešinimo mokymai vykdyti tik 31 savivaldybėje, be to, jie nebuvo pritaikyti žmonėms su negalia. Likusiose savivaldybėse nevyko jokie mokymai: nei specialieji, nei bepiločių orlaivių mokymai. Daugiau nei pusė asmenų pilietinio pasipriešinimo mokymo modulius baigė Vilniuje, Kaune, Klaipėdos mieste ir rajone. Pusė baigusiujų bepiločių orlaivių mokymus buvo iš Vilniaus.

„Deja, pilietinio pasipriešinimo mokymai nepasiekia didelės dalies regionuose gyvenančių žmonių. Neturėdami žinių, kaip veikti krizinėse situacijose, jie tampa pažeidžiamesni. Tai silpnina visos šalies gebėjimą pasipriešinti“, – sako I. Segalovičienė.

Pasak auditorių, pilietinio pasipriešinimo mokymai turėtų būti organizuojami pagal regionų poreikius, o tam būtina parengti pakankamai lektorių, galinčių vesti mokymus. Taip pat į pilietinio pasipriešinimo mokymų organizavimo procesus svarbu įtraukti savivaldybių parengties pareigūnus ir darbuotojus, atsakingus už mobilizaciją.

Įgyvendinus Valstybės kontrolės teiktas rekomendacijas, iki 2026 m. mokymai taps prieinamesni didesnei daliai asmenų ir apims didesnę šalies teritoriją. Tai prisidės prie didesnio pilietinio sąmoningumo ir sustiprins šalies atsparumą grėsmėms.

